

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Къарау Казбек Кокков Урван районда предприятияланы къауумун жокълазганды

Укъ аш да чыгарылады. Фабрика регионун агро-промышленность комплексини хайырлы ишлеген предприятиялары араларында алпылыкны тутады. Бытыр мында юй къанатлылары саны 5,6 процентге кебей-

Казбек Кокков фабриканы башчылары эмда ишчилери бла да сөлешгенди, аланы Россейли предпринимательликни юню бла алгышлагъанды, бютон уллу жетишилме тежегенди. Республиканы онучуусу

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков Урван районда агро-промышленность комплексини предприятияларында болгъанды. Аладан бири аладан мырзай эттен «Пастушка» фабрикада. Компания 2013 жылда башлагъан эди ишин. Аны башчысы Эльдар Кунашев кетгенли бла жемишлени жарашдырыуу заманында къурагъанларын белгилегенди. «Аланы кесибис ёсдорюб, ол а башкаладан онгурмак болурга ёсбеллик этеди», — дегенди. Кючю оборудванисыны хайырандан предприятида бир кюнге бла кечеге 20 тонна жемиш жарашдырыр-

гъа къолдан келеди. Бытыр мында мырзайдан 3 минг тоннадан аслам чыгарылгъанды. Энди ол къыралны регионларыны асламысына жиберилади. Анга интернетни юсю бла ишлерин бардыргъан бек уллу тюкене да себеллик этедили. Предприниматель айтханга кере, жарашдырылган аймакланы 95 проценти Урван районда ёсдорюлгендили неда республиканы башха жерлеринден алынганлады. «Жерге тошени тирликин 10 проценти чаклы бирин тутмай къаламучуду, аны себелли кетгенни жарашдырыуу бек магъаналыды.

Мындан 5-7 жыл алгъа жерге тошени республикадан тышына элтендили. Ол а бек кёйдю, андан иги кесек файда алырга болукчуду. Сизни къолугъуздан ол келеди», — дегенди Казбек Кокков. Республиканы онучуусу юй къанатлы фабрика къалай ишленгенди да къарагъанды. Предприниматери башчысы къонакълагъа иш къыстау баргъан чокленди да кёрюстгенди. Мында юй къанатлылары ёсдюрюу эмда эти жарашдырыуу бла аны сатыу «Халал» белгини измелерине толусулай келишеди. Битеу да бир жылга 2 минг тонна эт, 30 минг тонна тау-

ганды, жумурталаны саны да 3 процентге ёсгенди. Биогонюкде мында 4 миллион чаклы бир тауук ёсдюрюледи, 126 адам урунады. Аланы асламысы районда жашагъанлады. производствону кенгертуно, къыралны болушлугуну онларын да сюзгенди, деп билдиргенди КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоостуну пресс-службасындан.

Ыспаслау

КъМР-ни Башчысы муниципалитетлени таматаларына жорек ыразылыгъын билдиргенди

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков муниципалитетлени администрацияны экинчи аскер операцияга къатышканла болушлук этуноу та къурагъанлары ючюн жорек ыразылыгъын билдиргенди. Кезиуло гуманитар жюк СВО бардырылган жерге жетдирилгени юсюнден бу кюнде Чегем эмда Балхон муниципал районладан билдиргенди.

Чегем районун администрациясыны башчысы Юра Борсов администрацияны башха ишчилери бла бирге аскерчиле УАЗ эмда «Нива» автомобильден экинчи бергенди. Дагыда кырауакетерле, тепловизорла, кеме кёрюучу приборла, дронала къауак ушкыла, ашыркыла, кийиме бла дарманна да элтенди. «Чегемилеге Къабарты-Малкардан барын кулук этген аскерчилеге алай къайгырылганы, алгъа не жаны бла да болушканлай тургъан-

лары ючюн уллу ыспас этем», — деп жазганды республиканы Башчысы.

Балхон районун администрациясыны башчысы Артур Белкизов да экинчи аскер операция бардырылган шийрек кулук этген жерлеринде гуманитар жюкю элтенди. Ол районун жаматуны бла предпринимательлени болушуклары бла къураштырылганды. Аскерни жашарыбызгъа бек биринчи керек болган элте, дарманла, экинчи оборудванни, ашыркыла, кийиме эмда кыйим жерге бла ётерча автомобиль да берилгенди. — Балхон районда жашагъанла бизни жигиттерибизге — Къабарты-Малкардан барын бек жарык кулук этген жашарыбызгъа хор жаны бла да эс тастарыбызлай тургъанла ючюн жорек ыразылыгъын билдирме, — деп чертенди Казбек Кокков.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоостуну пресс-службасы.

Оноу

Аскер эмда патриот борчларын намыслы толтургъанлагъа — ёмюрлюк махтау

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков 1943 жылда Кавказ ючюн къазауатда немисли-фашист аскерини уаатырга къатышкан чекчилеге эсертме тохтатдырыуу юсюнден «Указгъа къол салгъанды. Документ республиканы онучуусуну сайтанда (<https://glava.kbr.ru/>) басмаланганды. Эсертме Нальчикде Мальбахов атлы ормандагы терек башхадан орнатылыгъанды. КъМР-ни Правительствоостуну Бу Указ толтуруулу жалчылыгына бургултанды.

Чекчини коно бла алмышлаууда Казбек Кокков чекчи сакълауу уллу магъанасы болгъан чертенди. Аны алгышлу сёзюнде былай айтылады: «Россейни ФСБ-сыны Къабарты-Малкар Республикада Чекчи управленисинде кулук этгенли кыраулыгъын кыйыла чеклени намыслы сакълауу салгъан кыйылырына уллу багы бичебиз, аскер эмда патриот борчларын намыслы толтургъанлары ючюн жорек ыразылыгъын билдиребиз.

Сизге, аююрлерибизге да кийик соулук, жетишиме, намыслы эмда жашуу ырахатлык тежеме. Байрам бла! Чекчини коно бла!»

Жарсыу

Сюзюню ёзеге — сакъ жауулла салгъан хаталаны кетеруу

Тюнеме Къабарты-Малкар Республиканы Башчысы Казбек Кокков халы, уллу жауулла бла байламлы кенгеш бардыргъанды. Жууалы служба балагъа тийишли буржуула берилгенди.

Битеу бирге айтханды, республиканы тириесинде бир неча тапкъа (исполнени план) бир-бир жерлерин суу жуугъанды, Гергеж эли газ быргыларыны тутхуларына зарар болгъанды. Кюню халы бла байламлы чыгарылганды алгъадан керююнде олыкъа сакъланалды.

Россей МЧС-ни КъМР-де Баш управленисине битеу жууалы ведомствол эки муниципал

служба бла байламлыканы къурагъанды. Инфраструктура объектиде бла кёпюрледе сууну агчылыкны твран керююлдеден озатгъанды, ол тапкъа белгилеге жетмедди.

Суу кетюрюлюе бла байламлы болум экин къурадады. Ведомствол аралы къауумла черкедеде сууналы болуларына эс бурталанлай турдады.

Тюешуу

Хар келгенге эс буруп тынзылазганды

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков республиканы инсанларын бир къаууму бла кезиуло тюешуноу бардыргъан бла эмда аланы жарыуларына бла тилеклерине тынзылагъанды. Бу жол республиканы онучуусунда себеллик кезилебиз сабийли койорле келгенди. Ала тюрлю-тюрлю сылтаула бла, ол сонда ючюндо кеминдирген адамлары ёлгенлери ючюн да, кыйим жашуу болушга тошгенге эдиле.

Ол кюн КъМР-ни Башчысы экин аскер опе-

рацияга къатышканлары къууму бла да тобешгенди. Ала уа алгъа федерал медицина арада бютон къыйматлы амалла бла багырча этилерин тилегенди.

Казбек Кокков хар тилекте эмда билдирюуге кере тийишли буржуула бергенди, ала кылай толтурууларына да кесек къураула болушгун ойлангъанды, деп билдиргенди. КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоостуну пресс-службасындан.

Жыйылыу

Сёлешуноу баш магъанасы — иш кёллюлеге онгла къурау

«Кеслери иш къурагъанлагъа онгланлы заманы 2023» деген форум бу кюнде Нальчикде ётгенди. Анга КъМР-ни Экономиканы айнытуу министрствосуну эмда «Мени бизнесим» араны келечилери, предпринимательле, кеслери иш къурау къарашманла, экспертле, блогерле эм башхала къатышхандыла. Форумун чеклеринде ишкочуланы, студентлени эм башхаланы экин бизнес ачарга юйретгенди. Наллага телуе жаны бла къауар информация да бергенди.

Экономиканы айнытуу министрли орунбасары Рустам Башоров жыйылгъанлары предпринимательствону юню бла алгышлады, аны бла кюрешуу бек магъаналыды, ол кеси да себеллик этуноу илген иш болгъаны белгилегенди. «Бюгонюкде республикада предпринимательствого себелликке кеп зат этилиди. Тийишли инфраструктура да тири айныл барды.

Акъры 2-чи бетдеди.

ПАРЛАМЕНТ

Газ ызлагъа хакъсыз къошуу соруулагъа къаралгъанды

КъМР-ни Парламентини Президиумуну кезиуло жыйлыууну спикер Татьяна Егорова бардыргъанды.

Депутатла «Организацияны ырыксына налогун юсюнден» республикалы законун 4-юу статьясына тозетиуени сюзгенди. Бюджет, налогла эм финан рынок жаны бла комитетни башчысы Михаил Афанасьев ангалтаханча, законопроект РФ-ни Президентини Федерал Жыйлыуына Посланиясыны чеклеринде жазыланганды. Анда сёз газ тартылган элдеде юйлени ызлагъа хакъсыз къошууну юсюнден барды.

РФ-ни Федерация Советинде субъектлени газ бла жалчытуу жаны бла къауумуну 2022 жылда 1 апрельде бардырылган жыйлыуунда къабыл кёрюлген эсертюуге тийишлиликде, регионланы власть органдарына халкыны газ бла жалчытуу жумушлары толтургъан компаниялагы ырыксыларына налогла

лыгъала тохтатдырырга керелик жазылгъаны айтханды депутат.

«КъМР-де жолланы эм жол миллион юсюнден» республикалы законга торленулеге да къаралгъанды. Ол федерал измелге келишдирилгенди. Промышленность, транспорт, сув эм жол мюлк комитетни башчысы Байдаланы Салих билдиргенди, законун 25-чи статьясына 7-чи кесегине эмда 26-чи статьясына 1-чи кесегине киририлди тозетиуле. Алада сёз школ автоташыруу автобусланы хакъ тылгенен жоллада ахча бермеге эркин этуноу юсюнден барды.

2024 жылда 1 мартдан ауур жюкюл машинала автомобиль жоллагъа салгъан халаны тохтатдырыуу жаны бла жууалылык субъектлени власть органдарындан кетериледи. Аны бла байламлы белгиленген законун 7-чи эм 8-чи статьялары кючлерин тас эткенди.

Парламентарийле Федерал законланы проектлерин, алгъа эсертюуени, регионладан законодательный башламчылыкланы да сюзгенди. Алада сёз жаныуарла бла байламлы халлагъа жууалылыкны, экология экспертизаны, билим беруноу, культураны осерленден баргъанды. Дагыда Налог, Жер, Жашуу журт, Уруну кодекслеге тозетиуле да сюзгенди.

«Тюрлю-тюрлю соруула» бёлюмде Жамауат къоркыусулук эм коррупциягъа къажуу комитетни башчысы Михаил Криво президиумуну «КъМР-де къоркыусулукну жалчытуу» законун жашауду бардырыу» темагъа жыйлылуунда чыгарылган эсертюуле кылай тамамлангандарын билдиргенди.

Жетишилме болдурган инсанлары КъМР-ни Парламентини Сайлыу грамотасы бла сауыгъалану юсюнден ону да чыгарылганды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Жазылыу-2023

Таматаланы терелерин андан ары бардырырга таукелме

Юйюбюзде «Заман» газетини жаздырмай къалгъанбыз деп билмейме. Аны барыбыз да окуйубуз. Эоммевди атымы атасы Магомедни да «Коммунизмге жол» газетини дайым алып эмда окуп тургъанды.

Атам Ханайга газетини бир номерин къалдырмай окуйду, журналистеден кеплери бла да танышды. Алгъа телефон бла сёлешип, неда тобешгенде, не зат жаратханыны, не затны уа жаратмагъаныны юсюнден да оюмун айтмай кюймаз. Таныгъан адамларны осерлеринде жазылыгына керсе уа, ол номерни бир жанына салыр, сорю ол адамгъа сёлешип, къуангъанын айтыр, газетини алмай эсе уа, аны да анга берир.

«Заманга» жаздырмагъанлагъа атам сейр этеди, миллетибизни жангыр бир газети барды да, аны кылай жарайды алмагъа деп. Алпамы бла атам ол иги терелерин мен андан ары бардырырга таукелме.

ШАУАЛАНЫ Ислам, КъМР-ни курортла эм туризм министрли орунбасары. БИЗНИ ИНДЕКСИВЗ — П 5893

Сынаула

Республикада 11-чи классда окугъанла бир къырал экстернени (ЕГЭ-ни) берип башлагъандыла.

«Бу къыйматлы жумушну тамамлар ючюн, къолубуздан келгенни аймагъанбыз» 2 бет

Мадарымлык

«Ата-бабаларыбызны амаларын къайтаргъанбыз»

Биогонюкде Къабарты-Малкарда жаш адамланы асламысы, ол сонда бийик билимлери болгъанла да, эл мюлкде, къурулушда, сатыу-алууда эм башха бёлюмдеде урунадыла. Онлары болгъанла кеслери бир тюрлю иш башлайдыла. Биттууланы Муталифин жашы Арсен да аллайладан бириди.

3 бет

Къошакъ билим берлу

Элбрус районуну Магомедни атын жюрюктен сабий эм жаш тёлю чыгарылыгыны арасында жашуу алапат сейр ётеди. Бери келген хар инсанды да къууанан, кёлю жарып кетеди.

Сабийликни тюрсюнлю дунясы 4 бет

Таппандырыу

Орам кенз да, тынчлыккылы да боллуккыду

КыМР-ни Башчысы Казбек Коков Нальчикте Шогенов энциклопедиясынын ишке кылы барганнарына кыраганды. Бу автомобиль жолу уюнулуу 2,2 километрге. Аны таппандырыу «Кыргызстан» энциклопедиясынын милдет проектке кере бардырылды.

Тап халга келтирилгенден сора жол тирткылы боллуккыду. Казбек Коков белгиленича, шахарны терк айнып барганнары эсе алгаскы, ол бек керек болуп тура алы. Нальчинки Восточный микрорайонунда

бионоклодкө жашау юлени кыруушлары кызысуу бардылы. Мында улуу медицина организацияларына мекямларды орналыдыла. 1500 окуучу жери боллуккы школ, спорт эманда солму объекте ишлене турдылы. Бар-барган заманда транспортну ботон көп боллуккы бамды. Аны себепли Шогенов атлы орамны таппандырыуу маганасы бек улуду, – дегенди регионун оюнуучу. Жол жанларында чыраккылы

КыМР-ни Башчысыны да Президенттосууну пресс-службасы.

Эришуу

Россейни Кубогуну – чаришле

Кыбарты-Малкырада Россейни Кубогу ючюн ачарышле кырулгандыла. Эришуле Бахсан шахар округу Дагульбгый эманда Гедуку орамны «Кызыл Гедуку» ат-спорт комплекде өткенди. Турнирлеге кыатышанла 125 болалдыла, специализи айтханга кере, чаришле жаны бла ол керемди Россейде рекордха саналыргы боллуккы.

КыМР-ни Башчысы Казбек Коков ат-спорт эришулеге кыатышанлагыла – атла жайганыла, атланы ишлерине, тренерлеге, жожилеге эм атылыга алгыш сезон айтханды, жетишимле эм жаркы хорламла тежегенди. Сейли кыонаккылары араларында – Москва областыны «Отрада» клубуну ат-спорт комплекси кыруучулары Александр Пономаренко эм Николай Гоголь, генеральный директор «Халкыла аралы Шереметьево аэропорт» акционер

бирди, ол айнып турган инфраструктурасы болган комплекси. Башка-башка даржалы чаришле Кызыл Гедукуда сегизинчи жыл бардырылдыла, алай былай бийик даржалы тобушун а мында биринчи кере кырулганды. Кыруучула да улуу ишчи

КыМР-ни Башчысы Казбек Коков ат-спорт эришулеге кыатышанлагыла – атла жайганыла, атланы ишлерине, тренерлеге, жожилеге эм атылыга алгыш сезон айтханды, жетишимле эм жаркы хорламла тежегенди.

Казбек Коков «Кызыл Гедуку» ат-спорт комплекси

Маданиятыбызны көп тюрлюлюгө эсге алынырыккыды

Кезилуу ишчи жолуучу-кузанда КыМР-ни Башчысы Казбек Коков Нарткылаада «Нарт» ара паркны жожылганды. Аны жангыртууу проектти шахарда чырат болум кыруу жаны бла проектели 6-чы битурессей конкурстарында биринчи жерге чыккыганды эманда 85 миллион сом кыолуп болганды. Анга региондан да 30 миллион сом кыолу-ганды.

Паркны таппандырыу республиканы маданиятыны көп тюрлюлюгө эсге алынырыккыды. Анда жана эманда велосипед жожулкыла, солму тирле, сабийлеге спорту бла кюрешича эманда ойнара мадденчыккыла, кыуанча бардырыча сахна, кыайыккыла жозерча жерде да боллуккыду. Паркны тегереги да таппандырылганды. Жангыртуу ишле жуушкы заманда башлангырыккыды.

Картодрому да тап халга келтирирге белгилениди. Ол да боддан туюндю

– анда республиканы эманда регионла аралы эришуле бардырылдыла. Республиканы Башчысы шахарны бийлик ишлендириллик орамларына да кырап чыккыганды. Нарткылаада 4-чю номерли холкуну жангы мекямды жожылганды. Ол шендого заманын оборудованысы, окутуу керекле бла да толугууну жалчылангыды. Окуучу кыра эманда «Точка роста» ара сабийле илму бла кюрешича онгла кырулгыдыла. «Бу мектеп 1947 жылда

ачылганы себепли аны ахшы тереpleri да эрттен келеди. Усталза, окуучула да алагы кертими болуп кылайы, шолпарыны таркыч жагы, биотон тынгылы болумда кенгерте барлыкларына ишкесимзе», – дегенди республиканы оюнуучу ишчи жолуучулууну ахшырыды деп билдиргенди КыМР-ни Башчысыны бла Правительствоосууну пресс-службасындан.

Селешуучу баш маганасы – иш келлелеге онгла кырау

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди. Сөз ючюн, эм Аз өлчөмдү кредитлени фонду аханы өнкочге учуз багыасы бла береди, Гарантталаны фонду уа залог кыонгыра онгыры боллуккыды президентталеге ол жаны бла билеклик этеди. Дагында информация эманда консулацияла беруи – аны бла «Мени бизнесим» ара кюрешиди. Бизнес-инкубаторла да кыайматты ишленди. Шендого дунянда предприниматель болурагы, аны бла кюреширге алай жемгил туюлду. Биз бирлешип, коч-кырау

атлаганы анга шагатды. Власть эманда предпринимательле бирге кыайматты ишленгенерин бу форум да көргозтеди. Биогонюгю жыйылуу предприниматель болурагы кюрешиче, аны бла көп болмай кюрешип башлагычылга, башка-лагы да хайырлы болуруна шышанама», – дегенди «Мени бизнесим» араны башчысы Мадина Дудуева. Цифралы айнатуу министрли орунбасары Базожан Аскер а жыйылган жаш тейлюню иш ачарга кыоркмазга, кеслерин предпринимательствода сынан керюрге чыккыганды.

турса боллуккыда. Дагында страховке тейлеу жокудула, налогуу өлчөми 4-6 процентди, аны бир кесегин артка кыайтыргыла да боллуккы. Ишчи былай бардырганнан онлайн-касса ишленмейди, чекни уа «Мени налогуу» приложение жарадырады. Аспан айтхандан сора, эксперт бу амалны талай кемчилерин да тура этгенди. Бир жалны ичинде 2,4 миллиондон аспан сом ишленге былай налогуу тейлеу кечалыккы туюлду. Дагында адам алгыра, башка налог тейлеу амалыла бла кыатыштыргыла, алгын урунган жердегила, андан кеткенден сора эки жылны ичинде келишимле этерге жарамайды. Аладан сора да, башка чеклениле бардыла. Владлена Гоголева керсе иш кыруугыла бла келишим этгенде кылай халатла жабериге боллуккы юсондан ханарлаганды эманда залда олтурганлары сорорулары жууап береди. Кеси алына жетишимли иш кыруугандан башлап, предпринимательлеге дери урунуу жолуну юсондан Аслан Каганов да айтханды Кырочай-Черкес республикадан келген кыонаккы энци кесими, бизнес бла кылай кюрешип башлаганыны, неге юйренгенни, умтула кылай этерге кереликсини эман алына толтурууну юсонден көп селешкенди. Башка экспертле да аханы журиотуонно, продукцияны сатууну, бизнес бла кылай кюреширге боллуккы эман кыаар башка темаланы юсондран ханарлагандыла. Форумга кыатышанла жетишимли предпринимательден сынан алгандыла, көп затлагыла юйренгенди. Аны кезинюнде дагында жаш тейлюно арсеналда предпринимательствону юсондран бардырылган олимпиадада хорлапанааны сауылгандыла. Форум «Гитче эман орта бизнес эм энци предпринимательствода башламчыгыла кыла себеплик этим» миллет проектти чекленирде бардырылганды. Аны КыМР-ни Экономиканы айнатуу министрствосу бла «Мени бизнесим» ара кыруугандыла, кесин да Предпринимательствону куюноне хоралагандыла. УЛБАШЛАНЫ Мурат.

«Бизнес кыруугы, кырап бла, подрачидегила бла селештиги. Хар не да тап боллуккы. Жаратсагыз, арда предпринимательлеге алагы эсере боллуккы. Угай десегиз а, кыайыш орналырысыз. Көпче созумай бизде IT-парк ачылыгыды – ары да келичиги. Шендого болмаганча алай онганы заманды. Кырап, жаматуу, экономика да сизис. Хайт дегенде

Этторлюк

Жигитлерибиз бла ёхтемленебиз

Биогонюгю Украинада энци аскер операциягыла таулу жашла да кыатышдыла. Кырлыбызны семирин кыруула, ала кеслерин кишиликерин көргозтүп, сейли сауылгага тийиш болдыла.

Аланы юсеринден «Заман» газетинин белгиленича, аны аскер операциягыла таулу жашла да кыатышдыла. Кырлыбызны семирин кыруула, ала кеслерин кишиликерин көргозтүп, сейли сауылгага тийиш болдыла.

Аланы юсеринден «Заман» газетинин белгиленича, аны аскер операциягыла таулу жашла да кыатышдыла. Кырлыбызны семирин кыруула, ала кеслерин кишиликерин көргозтүп, сейли сауылгага тийиш болдыла.

Былтыр 24 февралда Буйрук болуп, аскер бөлүмюно саньнда Кырымга тошеди. Экинчи кюн алыны Мелитополь шахарга жибереди. Андан сора Марат аскер бөлүмюно саньнда Запорожье тигиргенде аскер борчун тургызды. Биогонюгю Нальчикте ишленди.

Энци аскер операцияны кезинюнде көргозтөн жигитлиги ючюн ол Кишиликни ордене бла сауылгананды. Юйорюно юсондун айтханда, юдөгиси Катерина бла эки жаш ёсдоредиле. Аланы да Ата журтларын сюерге, анга кертчилекке койретедиле. Габитланы Марат биогонюгю да кыруулан, халкын кыруулауда кереди жашуу борчун.

Бириздан милиция полицинга торлендиргенди. Ол заманда да Габит улуу

турганы ючюн жашка кичи сержан чын да берип, бөлүмюно таматасы этгенди. Андан келгенден сора Марат милицияга ише киргенди, энци бөлүмюне. Ол жылда республиканы тигирсенде кыайыккыла көп эдиле. Милицияда урунган алыны кырууру ючюн көп көргозилгенди, Марат да алыны саньнда. Ол кезинде анга «Кишиликни орден» майдал берилгенди.

ОСМАНЛАНЫ Хайса.

Болум

Суу жолуну иги кесегин ашаганды

Хасанияда Атопаланы Салих атлы орамда кызыуу ишле бардырыла турдыла. Аны бла байланы Нальчик череки боюну бла элге жол ишленген эди. Озган кечине сакь жазуула көп жууруандан, черекте суу, көтюрюлүк, кырууру келип, жолуну иги кесегин ашаганды.

Эрттендикте уа алайга Нальчик шахар администрацияны башчысы Александр Ахвов, КыМР-ни транспорт эманда жол молк министрли Аслан Дашеков, башка оюнуучула да келип, жолуну кылайын ишлесе тап болуугуна кырагандыла. *** Ак-Сууда да адмала солуганы энци зоналаны суу басканды. «Долинск» эм «Телевышка» микрорайонла таза суу сакьланган келле кир болгандыла. Ол себепден ичери суу барган бардырыланы бир кезиге жабыргы тошеди. Биогонюгю «Водоканал Нальчик» учрежденияны

Сынаула

«Бу кыыйматлы жумушну тамамлар ючюн, кыолубуздан келгенни аймаганды»

Республикада 11-чи класслада окуучула бир кырап экзамени (ЕГЭ-ни) берип башлагандыла. Алгыраакыла уа ол сынаудан 9-чу классыны окуучулары да эткенди. Сынау ишлени кыруулуу бардыры ючюн республикада көп иш тамамланганды. Экзаменле бардырылгы мектепле да сайлангандыла. Аладан биринчи 2-чи номерли лицейди. Экзаменле башлангандан алга ары КыМР-ни жаркыландырыу эманда илму министрли Анзор Еззов барганды. Аудиториялагы кирип, окуучула бла да

болганын билдиргенди. Усталзаны, преподавательни да ити кесегин энци халда хазырлангандыны, техника керекте да тынгылы этигенлерин чертгенди. Экзаменле кылай баргыларын кырап кыруула башчылык этген болуула (14-чю гимназиядан) Газаланы Аминат а кыраучула КыМР-дан, Нальчинки мектептеринден болгандылар. Астраханьдан окуучу келгенлерин билдиргенди. Битеу да кырык тогуз адам болабыз, дегенди. Экзаменле берген бир кызууу жаш адам бла тубешип, ала бла да ушак этгенди.

тобешенди, насийат сөзлери да айтханды. Ахырында уа журналистлени сороруларына да жууула бергенди.

Холпаланы Алия 2-чи лицейни бошай турды. «Мен математикада экзамени бергенме. Энци химияны берликме. Медицина факультетте киргире мурут эттени себепли, анга бек кыаты хазырланганмы. Энци артык кыайгы этпейме, сынау ишледен теркирге өтөргө уа сюеме. Личеде аман окумаганмы, ЕГЭ-ден да көп балла алгырма деп шышанам», – дегенди ол. Аслан Ежков да бу лиценциди, ол да арач усталыккы сайлаганды. «Кыбарты-Малкыра кырап университеттеде окууга сюеме, насыйм туур деп да шышанам. Экзаменлеге, көп тенгилеримча, тынгылы хазырланды көргөнме. Кесиме базанам. Алына сынаудан этюп бошам маган эсем да, хар зат да тап болуугуна ийнанам. «Кыайгы этмигиз, дуняны башында бийик билмиден сора да бардыла ахшы затла, сөз ючюн, аскерде кыруккы этиу!» – деп, башхаланы да келлендиргире кюрешем».

ДАЛХАТЛАНЫ Марзип.

Кышакъ билим берүү

Сабийликни тюрсюнлю дуниясы

Элбрус районну Моксаланы Магомедни атын журотгон сабий эм жаш телю чыгармачылыкны арасында жашуу аламант сейир втеди десек, этпорок айтмак. «Сабийликни дуниясы» деп бушунда атамгамакты да уурагы. Бери келген хор инсан да кууаныч, кийю жорик кетеди...

Хар сабий да бу мажметке кеси ыра-зылыкты бла келип, дөрсөдөн сора кышакъ билим алып, ата-аналарын кууандырадыла. Аланы хунерликле-рин, чыгармачылыктарын айныыр ючюн а мында алтары айтылган, билимликлери бла белгилги болгон устала кышакълардан келгенни аям-дайдыла. Жетишимлери да анга толу шакъатлык эттедиле.

Жырла айтп, «Маска» да сахна оюн салып, кууанычны бөлкөндү унутулмазча эттедиле.

Концертледен сора да, мында социал маганасы болгон ишле да куурадыла. Көп болмай Арага-журогенле энчи аскер операцияга кытышкан жашарыгызга кюн сайн керек болуп турган затла алып иер мурад бла, аны тамасы Мисирланы Фариданы башчылыгы бла «Халал кюн арчыкчылы» деген прымар кыура-гында. Кеслери нева ата-аналары болушуклары бла жарышарган ашарыкча, гижиле, суратла да сат-хандыла. Тогшен ачхачы ва керекти затла алып, писымло да жазып, жаш-ларчыгына килерин келтөрдөдиле.

Байрамны эм магананы кесегине уа - мында көп жыллына окутуп, курсу бошакъналарына шакъат кыгытала берүү саналганды. Ала энчи студент жашууу аламант келечилери болушкы-дуга, Алай, жаланда сабийлини угуй, ата-аналары да саугулагандыла ол. Не жаны бла да балаларына билектик этип, аланы сейирлерин сактап, поз кышакъты койретип, бирликте окуу-уйройетиу ишчи бардыргыналары оюнун Фарида Магомедовнадан махату сөзлө аштиткенде.

Районны билим берүү управленисыны жаш телю политика жаны бла специа-листти Атырзаланы Алиса бу ара-

Изеу

Табийгатны тазалай сакылауны кыайгысын көрө

Бу конюде Кызарты-Малкварды эм ариу жерлеринде биринде - Тызылда - кир-кичкисин жайуу кыураганды. Аны Жазаланы Фатима кыураганды. Ол, адамданы жылып, туристе аслам келип солуган жерле барып, тазалакы ачыкчыла бардырады. Биллай жакыны жумуш бла корошери Фатима эртенде бери да ахыры эте ари.

Право

Эторюкню багыасы - эки миллион сом

Налычкни прокуроруна тазала болушуктуу Евлена Токкоза республиканы инсанна ачылган уголовный ишчи кыаб көргөндү. Ол РФ-ни УК-сыны 159-чу статьясыны 4-чо кесегине бузуклык этгенине ишеклик барды (хылчалчылык, инсан кесини куулугун эмда анга аша-налыктуу хылдарып, көп санда ача урлаганы ючюн).

Мен таулада өсөмө, атам-анам бийликте ариу табийгат-ахта этип тургандыла. Атам жаш замандында алынгини болуп, Минга таува кен көр-бөргөндү. Ол гитчиликте-ден кваланы сюидортегиди да, таулу таудан тоймаз де-геней, биз да аласыз болам-майбыз. Жыл сайан, таулага бар-ган кезикерде, багуу келден-көп бола барганын эсей турганын. Ол заманда табийгаты ариулула бла коро-шориме деп эсимде да бол-маганды. Алай бөлкөндүлө тазалыкны сакылау улуу келип болмаган инсанны жылып, таулада корошени тerti жыл бөлдү, - дейди Фатима.

Низамлыкты гитчеликден юйретуу

«Кыоркуусу чарх» битурросей конкурсу республиканы кезуе этгенди. Ол Жолда жоруюну жаш инспекторларына кымыл-дауна 50 жыл толганына жоралганды. Бейил эришуге республиканы район-лардан бла шахарлардан 14 комонда эмда Налычкни 7-чи номерли орта школуну кадет классыны, «Кюн шахар» сабий академияны окуучулары, Жаш телюно бла сабийлини чыгармачылыктарыны койно жолда кыоркуусулуктуу арасыны жаш инспек-торлары кытышандыла. Аланы Кзыр-де ишлени министри полицианы генерал-лейте-наны Василий Павлов алгылашганды. Ол биллай эришуге мааналы болганын ари чертегиди. «Кыоркуусулук не жумуш да башыды» - деп кышакъанды.

Бу ише 30-дан аслам адам кытышанды. Ала барысы да, интеренде бу биригиюну табы, кеслерины ырызлыкчы-лары бла келгенди. Аланы сананда петирургчун, мында бол инжонер болуп ишлене кыайын тюткөнө, мияла, тиширдуу да бар эди. Аны айтанкыра көр, изилвеле кытышкырга бек сюеди, бютюдна бег а, бла алылай ариу жерледе өтсөлө. Бу акиянга уа бу бирини керектесте болду да, былайны жаратып, энта

Хылчалчылык ачыккыланганды

Экос сабийлини жашуу журтла бла жалчы-тыкты толтурган кезуеде хылча-чылык этилени ачыккыланганды. Спедставте тохташдыргыныча, кырал программаны мекелеринде 2021 жылда Жа-рыкчыларды эм илму министрство «Неди-жимость. Налычк» общество бла экосюени кыуамундан инсанланы журтла бла жалчытуу жаны бла 45 келишимни кыабөл көргөндү. Бу жумушуга 55,3 миллион сом бөлбөгөндү. Келишимле тийишлиликте, общество 2022 жылда 15 декабрьге дери фаталарны илерине бериге керек эди. Министрство уа компани-яга аванс салда 50 миллион сомну тегендеди.

ГАЙЫЛАНЫ АЛИМА Сурат авторуну.

УЧРЕДИТЕЛИЕ: КЫЗАРТЫ-МАЛКВАР РЕСПУБЛИКАНИ ПАРАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛСТВОСУ

Баш редактор КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан РЕДАКЦИЯСИ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору оубурабасары), ЖАН УРАЗДАНЫ Исаков (баш редактору оубурабасары), ТОКУЛАНЫ Борис (журналик секретары), МУСУКАЛАНЫ Сакинат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМАЛАНЫ Эузура, УЛБАШЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИЯ АВТОРА БЛА КЫЛАТ ЖУРНОЛИКИ Кыл жамалгагы ренгизе этилмейди эм ала арка кыларгамайдыла. ГАЗЕТЕ БАСМАНЫН МАТЕРИАЛАЛА АЙТЫЛГАН ОМОЛА РЕДАКЦИЯНЫ ОМУ БЛА КЕЛИШИМЕГЕ БОЛУШКУДА. АЛАДА АЙТЫЛГАН ХАР ЗАТ ЮЧОН РОССЕЙ ФЕДЕРАЦИЯНЫ БАСМАНЫ КОСКОДУ ЗАКОНУ ТИЙИШЛИКТЕ МАТЕРИАЛАНЫ АВТОРЫНЫ КЕСЕРИ ЖУУЛМАЙДА. РЕДАКЦИЯ АВТОРУНДА 400 ГАЗЕТ ТИГЕНДЕН (МАШИНА БЛА ЖАЗЫЛГАН 5-6 БЕТТИК АЙМАК). КИТАП СЫЗГА, ИНФОРМАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ЭМДА АСМАНЫ КОМУНИКАЦИЯНЫ ИШТЕРИ ЖАНЫ БЛА ФЕДЕРАЛ НАЗАР СЛУЖБАНЫ (РОССОУКУМУ) КЫЗАРТЫ-МАЛКВАРА УПРАВЛЕНИСИНДЕ. 2016 ЖЫЛДА 15 ДЕКАБРЕГЕ РЕГИСТРАЦИЯ ЭТИЛГЕНДИ. РЕГИСТРАЦИОННОЕ ИМЯ - ПИИ № ТУ 07010118. ИНДЕКС - И 5893

Газетин басмагыз «Кыоркуусу» ГКУ-ну компьютер службасы казыр этгенди. Газет «Иналество «Южный регион» ООО-ну типографиясына басмаганынды Староволь край, Ессентуки ш. Иналество орам, 5а. Газетлени ислерин таптыруу ючюн Кзыр-де почта сувяны федерал Управленисны жууулады. Телефон: 76-01-21. Газетин рошинга сайуу ючюн Кзыр-де «Росинформ» общество жууулады. Телефон: 42-69-34. Газет майыкка юч керек чыгады - кергюрө, арка, шакъат коюлса.

Номерге графике керө 19.00 сагыкта кыл салында. 20.00 сагыкта кыл салынганды. ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНДА: Байсаланы Мариянт - дежурный редактор; Куучуланы Сафия, Кетеничаны Зульфия - жууулы секретары оубурабасары; Гелаканы болумда ИСУ-ну кесин алган байдалды (3,4-чо бетле) - корректор. Тиражи 1681 экз. Заказ № 1125. Багысы 10 сом.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИШТЕЛГЕН АДРЕСИ: Кемал, Умухжаны Марат, Сулейман Ермаков эм башла кытышгандыла. КУЛПАЛАНЫ Зульфия. ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.

Спорт

Россейни биринчилигине кыатышырыкыдыла

Налычкде регбиден ЮО-ну бла СКФО-ну биринчилери бардыргылап, анда 16 жыллары толмаган спортчу-ладан кыураган кыуамула кыатышканды. Эришуилеге бизни республиканы, Краснодар крайдан, Кыргыздан эм Ростов облыстанды команда келгенди.

Жерин алганды. Биринчи матчда ала Краснодар крайны келечилерине кыатыргандыла, алай экинчисинде Тагар-чургу регбичилерин хорлагандыла. Ахыр матчларында да Кырымны командасын айырмады 51-5 эсеп бла кытышганды. Энди ала Россейни биринчилигине кыатышырыкыдыла.

«Алтын», «кюмюш» да алгандыла

Шимал Остия-Аланияда бос-дан регион ары эришуу кыураганды. Ол професси-налланы араларында дунияны чемпиону спортну сыйлы устасы Хатат Козевени хурметине кыураганды.

Анда бизни республикадан тренер Тогтузаяны Ибрагимде жаруу этген жашчыкыла да сер-мешенде эм алыч жерлеге да чыккыгандыла. Алтын майдалны Мусукуланы Кзыуанч (55кг.) кыты-ханды, «кюмюшлени» Кызалбе-кылы Фохат (46кг.) бла Амир Кашежев (38кг.) алгандыла. Ала дагыда грамотала эм эришуге алганын жамулары бла өз кий-имле бла саугалангандыла.

Умутландыргыан атламла

Бу конюде Налычкде Сабийлини эм жаш телюно чыгармачылыктарыны юйною спорт залында буюдай-каратеде республиканы эришуге этгенди. Алагы Кызарты-Малкварны кыл шахарлардан бла элдеринде жюзе жуууш жаш бла кызы кыатышкандыла. Аланы жыл сайлары тогуздан башлап онкетиге дери эди.

жерге шалукшакчыла, экин-чиге Налычкде каратени ара шолкунда жаруу этгенле чыккыгандыла, 3-чо жер а «Успех» окуу юйно коман-дасына жеткенди. Аланы Джемболат Кодзоков кой-ретеди. Бу чемпионат Кзыр-де Жарыкчылардыу эмда

Жаш спортчулары Кзыр-де Аскер кыол тутушудан федерацияны башчысы Замир Кануков алгышыл-ганды. Ол бу чемпионат карате-кюкуиник шолкун 35-жыллыгына жоралган-ганын эсгертегиди. Хорлагы-анла июнь айда Налычкде «Гладиатор» спорт комплек-седе Кзыр-де «Динамо» об-ществуно 100-жыллыгына жоралганы бардырыкылы регионла аралы эришуге кыатышырыкыларын бирдир-генди. Кзыр-де ишлени министри Василий Павлова Федерацияны ишине дайым себеплик этгени ючюн да жюрек ырызлыкынын айт-ханды.

дери ауурлукта Тамерлан Тлпшев бла Кантемир Куш-хош, 12-14-жыллыктардан Улвар Назамов, 17 жылпа-ры болганыны эм андан да тамгаланы араларында Ислам Теунжев, 65 кило-грамман аслам ауурдукта Мухамд Тешев, кызыланы араларында Милана Бже-догова алынкыны кишиге ыкчындырмагандыла. КОМАНДА ЭСЕПДЕ БИРИНИ

Алай бла 6-8 жыллыктардан тюрлю-түр ауурлуктада Жо-чунаны Иман бла Марат Каев, 9-10-жыллыктаны араларында 30 килограмм ан андан да көп ауурдук-лада Азаматланы Амир бла Улбашланы Ахмат, 11-12-жыллыктаны араларында 45 килограммга

Уста гёжефни хурметлей

Дзюдодан спортну халкы-ла аралы даражалы устасы, классикалы тутушудан ОСО-ну спортну устасы Арсен Жемгуразову хур-метине Налычкде регион-ла аралы эришуу барды-рылганды. Анга 2011-2013 жылпада тууган 212 жаш кытышкандыла, ала грек-рлин тутушуда сынашкандыла. Кеслерины ауурлук кыа-

умуларында ачык жерге Чоучуланы Мансур, Ру-сла Хабилон, Чыгырланы Идар, Ардаланы Азар бла

Социал фонд

Тюз сайау этигиз

Бюджетлюкде Кызарты-Малкварда социал жумушланы кыуамун алган 17265 федерал льготник жашады. Аладан 9411-и жумушла бла жалчытуу сайлагандыла, 6631 инсан аны бир кесиги ачхалы алгырга сюйгөндиле, 1223 - лен а аны толтунайды да ачхача этбөгөндиле. Сай-лоуну жаш сайын 1 октябрьге дери этерге болушкыду.

сакъатла, ол санда чекленген онглари болган сабийла да. Жыл сайын социал жумушланы саны кебейтле барды, 2023 жылы 1 февралын башлап ол 1469 сомду. Адамла аны кесин нева аны орунуна ачханы алгырга эркиндиле. Алай бирлик керекди: бир-бир болумда ИСУ-ну кесин алган байдалды, өзбючюн, багылары дарманла керек эселе. Инсан бир керө сайлауну этип, арта-даны тюрлендиргиче акыл этмей эсе, фондха хар жылдан заявление жазарга керек тюрлюндү.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.